

Μοραναί, καταγωγῆς σλαυικῆς, καὶ γραφικὴν ἔχουσαι τὴν ἐνδυμασίαν. Τῇ δὲ ἐπαύριον, 30 Αὐγούστου, ἐορτὴν τοῦ Ἅγιου Ἀλεξάνδρου, εἰς τὰς 11 1/2 τὸ πρωΐ ἀφίχθην εἰς Βερολίνον.

Εἰς Βερολίνον

Ἐν Βερολίνῳ κατέλυσα εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Ρώμης, συστηθέν μοι ὑπὸ τοῦ κ. Ράδοβιτς. Ἡ πόλις, ὅμως, μοὶ ἥτον ἄγνωστος, πλὴν τῆς Köthnerstrasse, ὅπου ἀλλοτε εἶχον εὗρη τὴν οἰκογένειαν· διὰ τοῦτο, ἅμα ἀφίχθείς, ἐμήνυσα τὸν κ. Βούλγαρην, παρὰ τοῦ πατρός του λαβὼν τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ, καὶ μετ' οὐ πολὺ εἶδον εἰσελθόντα παρ' ἐμοὶ νεανίαν, σχεδὸν παιδίον φαινόμενον, νομίσαντα δὲ ἀναγκαῖον διὰ τὴν πρώτην ταύτην παρουσίασιν νὰ φορέσῃ φράκον καὶ λευκὸν λαιμοδέτην. Οὗτος ἦν ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τῆς Πρεσβείας, συνοδευόμενος καὶ ὑφ' ἕτερου σπουδαστοῦ, ἐμπειροτέρου τῶν κατὰ τὴν πόλιν, τοῦ κ. Μάνου. Μετ' αὐτῷ δὲ περιῆλθον ζητῶν κατοικίαν, καὶ, ἐπισκεψθεὶς καὶ τὴν κ. Κοτσεβού, γυναικα τοῦ Γραμματέως τῆς Ρωσσικῆς Πρεσβείας, νεωτέραν δὲ θυγατέρα τῆς ἔξαδέλφης μου κ. Μαύρου, ἐδεξιώθην φιλοφρονέστατα παρ' αὐτῇ καὶ ἐγεύθην ἐκεῖ μετὰ τοῦ Ρώσου Στρατηγοῦ Κωνσταντᾶ, μεθ' οὐ ἀλλοτε ἐπὶ βραχὺν χρόνον εἶχον συμμαθητεύσῃ εἰς τὸ Λύκειον ἐν Ὁδησσῷ, καὶ, μετὰ τὸ γεῦμα, ἥλθον ἐκεῖ ἥ ἀρχαία ἐκ Παρισίων φίλη μου Ἀμερικανίς κ. Βερδάν, καὶ οἱ Στρατιωτικοὶ Ἀκόλουθοι τῆς Ρωσίας καὶ Ἰταλίας, καὶ ἥ οἰκοδέσποινα, ἐν μεγάλῃ οἰκειότητι πρὸς αὐτοὺς διατελοῦσα, μοὶ ἐφάνη ἐξόχως ἀγχίνους, περισσότερα ἵσως λέγουσα ἥ ἀκούουσα.

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον δὲ τὴν ἐπαύριον τῆς ἀφίξεώς μου μεταβάς, εἶδον τοὺς ἀνωτέρους αὐτοῦ ὑπαλλήλους, τὸν Ράδοβιτς, ἐπανελθόντα προσωρινῶς ἐξ Ἀθηνῶν καὶ τὸν Φιλιψβόρην, καὶ ἔτυχον παρ' αὐτῶν ἐγκαρδίου ὑποδοχῆς.

Τῇ μετ' αὐτὴν δὲ ἥμέρᾳ ἐλαβον ἐπιστολὴν γαλλιστὶ γεγραμμένην παρὰ κυρίας τινός, ἥτις μοὶ προσέφερεν εἰς ἐνοικίασιν

τὴν οἰκίαν της, καὶ πορευθεὶς ἔκει μετὰ τῶν δύω συνοδῶν μου, τοῦ Βούλγαρη καὶ τοῦ Μάνου, εὗρον μὲν τὴν οἰκίαν λίαν ἀπόκεντρον, κειμένην εἰς τὴν Rauchstrasse, ἐκτὸς τῆς πόλεως, ὡς εἶχε τότε ἡ πόλις, καὶ εἰς 25 λεπτῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Βραδεβούργου Πύλης, ἀλλὰ μὲν ἐδελέασαν, κατὰ πρῶτον λόγον, οἱ περιποιητικοὶ τρόποι τῆς γραίας οἰκοδεσποίνης, ἥτις ἦν λογία καὶ συγγραφεύς, ἡ κυρία Hohenhausen· δεύτερον δέ, ἔτι μᾶλλον μὲ εἴλκυσαν αἵ ἐν τῇ αἰθούσῃ τρεῖς πλούσιαι βιβλιοθήκαι τῆς κυρίας, ὃν ἡ ἐλευθέρα χρῆσις μοὶ συνενοικιάζετο μετὰ τῶν δωματίων. Οὕτω, πεισθεὶς, ἐνταῦθα μετώκησα ἐκ τοῦ ξενοδοχείου.

Μόλις δ' ἀφιχθεὶς εἰς Βερολίνον, ἐδέχθην ἐπίσκεψιν τῆς ἀνεψιᾶς μου Μαρίκας Διέσον, θυγατρὸς τῆς ἀδελφῆς μου Εὐφροσύνης, μετὰ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῶν θυγατέρων της, ἐκ τῶν λουτρῶν τῆς Γερμανίας εἰς Στοκχόλμην ἀπερχομένης. Μετ' ἀγαλλιάσεως δ' ἐπανεῖδον αὐτὴν ὡραίαν, ὡς ὅτε ἔχωρίσθη ἀφ' ἡμῶν ἐν Ἀθήναις. Ἐπὶ τῶν δύω δ' ἡμερῶν τῆς διαμονῆς της, συνεπεσκέφθημεν τὴν τότε ἀνοικτὴν ἔκθεσιν τῶν εἰκόνων, καὶ ἐθαύμασα ἐν αὐτῇ, ἢ τότε πρῶτον ἔβλεπον ἔογα τοῦ Kaulbach καὶ τοῦ Richter, ἵδιως τούτου τὴν λαμπρὰν καὶ περίφημον μείνασαν διμοιογραφίαν τῆς νέας καὶ περικαλλεστάτης Πριγκηπίσσης Κάρολατ.

Ἄμα ἀναλαβὼν τὴν ὑπηρεσίαν, ἔσπευσα ν' ἀναγγεῖλω τοῦτο ἐπισήμως εἰς τὰ ἐκ τῆς Πρεσβείας ἔξαρτώμενα Προξενεῖα· καὶ εἶτα ἡθέλησα νὰ πληροφορηθῶ, καθ' ἄς εἶχον ὅδηγίας, ἢν οἱ λοιποὶ μου συνάδελφοι ἦσαν ἐμπεπιστευμένοι καὶ εἰς ἄλλας αὖλὰς τῆς Γερμανίας καὶ τίνας, ἢ μόνον εἰς τὴν τοῦ Βερολίνου, καὶ παρὰ τοῦ κ. Κοτσεβοὺ ἔμαθον ἀμέσως τὴν πρώτην ἡμέραν, καὶ ἔγραψα εἰς Ἀθήνας, ὅτι ἡ ἐνταῦθα Κυβέρνησις δυσαρεστεῖται ὅταν οἱ Πρέσβεις διορίζονται καὶ εἰς ἄλλα γερμανικὰ κράτη, καθ' ὃ μὴ ἀναγνωρίζοντες τὴν Πρωσσίαν, ὡς τὸ πολιτικὸν κέντρον τῆς Γερμανίας.

Παρὰ δὲ τοῦ Γερμανικοῦ Ὅπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἔζήτησα νὰ παρουσιασθῶ εῖς τὸν Αὐτοκράτορα, ἵνα ἔγχειρίσω τὰ διαπιστευτήριά μου, καὶ, τοῦ Ὅπουργοῦ ἀπόντος, ἥλθε πρὸς ἔμέ τῇ 10)22 Σεπτεμβρίου δ' Πρῶτος Ὅπουργικὸς Σύμβουλος

κ. Φιλιψβόρν, καὶ μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ A. M. θὰ μ' ἔδέχετο τὴν αὐτὴν ἡμέραν, εἰς τὰς 4 μ.μ. Ἀπελθόντα λοιπὸν εἰς τὸ Ἀνάκτορα ἐν στολῇ, μὲν ὑπεδέχθη ὁ αὐτὸς Φιλιψβόρν, ἐν στολῇ ἐπίσης, καὶ εἰς Ὑπασπιστὴς καὶ εὐθὺς εἰσῆχθην εἰς τοῦ Αὐτοκράτορος, ὅστις μοὶ ἐνεποίησε τὴν ἐντύπωσιν νεαροῦ καὶ εὐαρέστου γέροντος, καὶ μ' ἔδέχθη φιλοφρονέστατα, συγχέων ὅμως, δὲν ἡξεύρω πῶς καὶ διατί, τὸν πατέρα μου μετὰ τοῦ Καποδιστρίου. Μοὶ ωμίλησε δὲ περὶ τοῦ Βασιλέως, μετ' ἐνδιαφέροντος, εἰ καὶ μοὶ διηγήθη ὅτι, ὅτε ὁ Διάδοχος τῆς Γερμανίας ἐπεσκέφθη τὰς Ἀθήνας, ὁ Βασιλεὺς δὲν τῷ ἐφάνη εἰσέτι ἐντελῶς ἐνήμερος τῶν ἐκεῖ ἀρχαίων μνημείων. Μοὶ ἀνέφερε δὲ καὶ περὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ προκατόχου μου Ὑψηλάντου, εἰπών μοι ὅτι τῷ ἥτο γνωστή ἐκ τῆς ἴστορίας. Ἐμνήσθη δὲ καὶ τῆς ἐν τῷ Γερμανικῷ στρατῷ ὑπηρεσίας τῶν υἱῶν μου, καὶ μ' ἡρώτησεν ἄν ὁ Ἀριστείδης κατέλαβεν ἐν Ἑλλάδι τὸν αὐτὸν βαθμὸν, δν εἶχεν ἐνταῦθα ἢ ἀνώτερον, καὶ μετ' ἐκπλήξεως, δὲν ἀμφιβάλλω δ' ὅτι καὶ μετ' ἐσωτερικῆς δυσαρεσκείας, ἤκουσεν ὅτι ὑπεβιβάσθη. Ἐρωτήσας με δὲ προσέτι καὶ μαθὼν ποῦ κατώκησα, μοὶ εἶπεν ὅτι ἡ οἰκία τῷ ἥν γνωστή.

Τῇ δὲ 7)19, μεταβὰς εἰς Ποτσδάμ, παρουσιάσθην εἰς τοὺς Διαδόχους, εὐμενέστατα δεξαμένους με, καὶ πολλὰ περὶ Ἑλλάδος καὶ Βασιλέως μετ' ἐμοῦ διαλεχθέντας. Ἐν ἄλλοις, ὁ Διάδοχος μοὶ εἶπεν, ὅτι ἡ περὶ τὸ Βερολίνον φύσις πρέπει νὰ μοὶ φαίνηται οἰκτρά, παραβαλλομένη πρὸς τὴν τῆς Ἑλλάδος ἀλλὰ τῷ εἶπον, ὅτι κινεῖ τὸν θαυμασμόν μου, ἐξ ἐναντίας, καθ' ὅσον τὴν μὲν τῆς Ἑλλάδος ἐκόσμησεν ὁ Θεός, τὴν δὲ περὶ τὸ Βερολίνον ἡ ἀνθρωπίνη πρόνοια καὶ ἐπιμέλεια.

Ἐπισκεφθεὶς δὲ τοὺς συναδέλφους μου καὶ τοὺς ἐπισημοτάτους τῶν αὐλικῶν, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς κοινωνίας πέμψας ἐπισκεπτήρια διὰ τοῦ κλητῆρος τῆς Πρεσβείας, δν ὁ κ. Κοτσεβού εἶχε θέση εἰς τὴν διάθεσίν μου, περιέτρεχον τὴν πόλιν μετὰ τῆς κυρίας Κοτσεβοῦ πρὸς εὗρεσιν σταθερᾶς κατοικίας διὰ τὴν οἰκογένειαν, ἥτις μοὶ εἶχεν ἀναγγείλει, ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἔφθανε, ἀναχωροῦσα τῷ 15)27 ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ προτιθεμένη νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ρώμην καὶ ἄλλα τινα τῆς Ἰταλίας.

Μεταξὺ δὲ τῶν μελῶν τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος εἶχον τὴν εὐχαρίστησιν ν' ἀπαντήσω καὶ τὸν Πρέσβυτον τῆς Βαναρίας, κ. Περγλές, τὸν ποτὲ καὶ ἐν Ἀθήναις διατελέσαντα Πρέσβυτον, καὶ ἔξεπλάγην νέαν ἔτι καὶ ώραίαν εὑρὼν τὴν ἄλλοτε ἐν Ἀθήναις ἐπὶ κάλλει διαπρέπουσαν σύζυγόν του, καίτοι ἥδη χρονίως πάσχουσαν τὸν πόδα.

Ἐπεσκέφθην δὲ καί τινας τῶν ἐπισημοτέρων σοφῶν τοῦ Βερολίνου, ἀρχαίμενος ἀπὸ τοῦ συγγραφέως τῆς νεοελληνικῆς γραμματικῆς Mullbach, εἰς δν καὶ ἐπρομήθευσα τὸ Ἑλληνικὸν παράσημον. Ὁμοίως δ' ἀνεξήτησα καὶ τὸν τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐπιγραγικοῦ συγγράμματος τοῦ Boeckh ἔξακολουθοῦντα Kirchhoff, τὸν ἔξοχον φυσιοδίφην Helmholtz, τὸν φιλέλληνα καὶ πολλὰ περὶ Ἑλληνικῶν ἀρχαιοτήτων γράψαντα Bötticher, τὸν Mommsen, τὸν ἐρμηνευτὴν τοῦ Ἀριστοτέλους Zeller, τὸν ἴστορικὸν Droysen κτλ. τινὰς δὲ τούτων ἀπήντησα κατὰ πρῶτον καὶ ἔβλεπον ἐπανειλημμένως εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, φοιτῶν κατ' ἀρχὰς τακτικῶς εἰς τὰς ἑβδομαδιαίας συνεδριάσεις αὐτῆς, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶχον, ώς μέλος ἀντεπιστέλλον αὐτῆς. Ἄλλος ἐπαυσα μετὰ ταῦτα, διότι, κατὰ παράδοξον κανονισμόν, πάντων τῶν τμημάτων δικαιούσας συνεδριαζόντων, ἦναγκαζόμην καὶ ἔμενον, ώς ἐπὶ τὸ πολύ, ἐπὶ μακρὰς ὕδρας περὶ ζητημάτων ἀκροώμενος, εἰς ἃ ἥμην ἀμύητος. Ἐπεσκεπτόμην λοιπὸν μόνον τὰς γενικὰς συνεδριάσεις.

Ο δὲ Κούρτιος μὲ παρουσίασε καὶ εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν ἔταιρείαν, συνεδριάζουσαν τὴν ἐσπέραν τῆς πρώτης Τρίτης ἐκάστου μηνός, καὶ μὲν ἐνέγραψε μέλος αὐτῆς. Ἡν δὲ αὐτῇ ἴδιωτικὴ μέν, ἄλλος δὲ παραδοχὴ τῶν μελῶν ἐγένετο διὰ ψηφοφορίας καὶ ὑπὲρ μόνον μελῶν ἐπιστημονικὰ κεκτημένων προσόντα, ὥστε ἦν καὶ αὐτὴ τμῆμα τῆς Ἀκαδημίας. Ἔγνωρισα δέ, παρὰ τῷ φύλῳ μου κ. Thiele, καὶ τὸν Heckel, ὅπαδὸν τοῦ Δαρβενίου καὶ ἐκεῖνον ὑπερακοντίσαντα.

Δὲν ἥμέλησα δὲ ν' ἀπαντήσω καὶ τὴν ἔξι Ἀθηνῶν ἥδη γνωστήν μοι κυρίαν Τρεσκώ, ἥτις, ἐνθυμουμένη τὰς περιποιήσεις, ὡν ἔτυχε ἄλλοτε παρ' ἥμιν, μὲ ὑπεδέχθη περιχαρῶς, περὶ δὲ τῆς θυγατρός της, τῆς ποιητρίας, μοὶ διηγήθη ὅτι ἐνυμφεύθη Ἰταλόν

τινα κ. Πινέλλην, δστις, ἐκ ζηλοτυπίας, ἡνάγκασε τὴν μητέρα νὰ μακρυνθῇ τῆς υψηλότερης της. Μετά τινα δ' ἔτη ἡναγκάσθη καὶ αὐτὴ ἥ σύζυγός του νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀφίξεώς μου, ἀναλογισθείς, ὅτι ἐδύνατο νὰ συντελέσῃ εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος συμπαθείας τῆς Γερμανίας ἥ δημοσίευσις τοῦ Ἡμερολογίου τοῦ ἐσαεὶ φιλτάτου μοι Αἰμυλίου, ἐπρότεινα εἰς τοὺς περὶ ἐμὲ νέους "Ἐλληνας, οἵτινες, ὡς τρόφιμοι τῶν Γερμανικῶν Πανεπιστημίων, ἥσαν βεβαίως τῆς γερμανικῆς ἐγκρατέστεροι ἥ ἐγώ, νὰ διανεμηθῶσι τὸ ἔργον τῆς μεταφράσεως τοῦ βιβλιαρίου, δ καὶ προθυμώτατα ἀνεδέχθησαν, ὁ κ. Βούλγαρης, ὁ Λάμπρος, ὁ Δραγούμης, ὁ Ζυμπουλίδης καὶ ὁ Μάνος· εἰ δὲ καὶ ἥ μετάφρασις, τοῦ πρώτου μάλιστα, ἀπεδείκνυεν ὅτι αὐτὸς πολὺ ὀλιγώτερον ἥσχολήθη περὶ τὴν γλῶσσαν ἥ περὶ τὰς ἐπιστήμας ἵσως, ἐπεμψα ὅμως τὴν ὄλην ἐργασίαν, ὡς εἶχεν εἰς τὸν ποτὲ μεταφραστὴν τοῦ Κουτρούλη, τὸν Δαν. Σάνδερς, παρακαλῶν αὐτόν, ἀν ἐκρινε τοῦτο δυνατὸν καὶ εὔλογον, νὰ διορθώσῃ καὶ ἐκδώσῃ αὐτήν. Τοῦτο ὅμως ὁ κ. Σάνδερς ἐπραξε μόνον διὰ μέρη τινά. Ἡ δὲ ὄλη μετάφρασις μόνον μετὰ 3 ἔτη ἐγένετο καὶ ἐξεδόθη ἀνευ τῆς ἐμῆς συμπράξεως.

Τῇ δὲ 27 Σεπτεμβρίου (9 Ὁκτωβρίου), πορευθεὶς εἰς τὸν Anhalter σιδηροδρομικὸν σταθμόν, ἐδέχθην, περὶ τὴν 1 μ. μ., πάντας τοὺς ἐμοὺς ὑγιεῖς ἀφιχθέντας, καὶ τόσῳ βαθυτέραν ἥσθάνθην κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὴν συνοχὴν τῆς καρδίας, ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων δὲν ἦν, ὅτι οὐδέποτε πλέον θὰ ἦν μεθ' ἡμῶν ὁ ἀγαπητός μοι Αἰμύλιος, ἵσως τῶν ἐπιζώντων ἡμῶν εὐτυχέστερος. Περὶ δὲ τῆς Ζωῆς, ἥτις ἦν ἐν πλήρει ὑγείᾳ, καὶ ὁραιοτάτη, μοὶ εἶπεν ἥ Καρολίνα ὅτι ἀξιωματικὸς τοῦ Ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ τὴν εἶχε ζητήσῃ εἰς γάμον, ἀλλ' ἀπόφασις οὐδεμία περὶ τούτου εἶχε ληφθῆ. ὁ ἐγὼ μετ' εὐχαριστήεως ἤκουσα, διότι ἥλπιζον πάντοτε "Ἐλληνας νὰ νυμφευθῶσιν αἱ υψηλέρες μου. Κατέλυσε δὲ προσωρινῶς ἥ οἰκεγένεια εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας Hohenhausen, προσθείσης ἐν δωμάτιον, καί, ἐπιδοθέντες ἀμέσως εἰς ζήτησιν κατοικίας, εἰς ἦν καὶ ἥ κυρία Hohenhausen μᾶς συνέδραμεν,

ἐνφκιάσαμεν ἐν τῇ Regentenstassse τὸν ἀρ. 20^{II}, καὶ μετω-
κήσαμεν ἐκεῖ τὴν 1ην Νοεμβρίου.

Ἡν δὲ διὰ τὴν οἰκογένειαν λίαν χαριόσυνος συνέντευξις ἦ
μετὰ τῆς ἀρχαίας φύλης κυρίας Μ. Γ. Μαυροκορδάτου, ἐν Πότ-
σδαμ οἰκούσης παρὰ τῇ θυγατρὶ της Ἐλένῃ, ἥτις εἶχε νυμφευθῆ
τὸν ἀξιωματικὸν Κόμητα Δόνναν, καὶ συνεχεῖς ἦσαν αἱ μετὰ τῶν
κυριῶν τούτων ἡμέτεραι σχέσεις. Ἀπήντησα δὲ τότε ἐν Βερο-
λίνῳ καὶ τινα Σαμουρκάσην, ἀνεψιὸν τοῦ ποτὲ Ἰσαδέλφου καὶ
συνεργάτου μου Ἀλεξάνδρου, ἀλλὰ τοῦτον ἐντελῶς ἐκρωμα-
νισθέντα.

Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον τὴν προσοχὴν τῆς κοινωνίας τοῦ
Βερολίνου εἶλκυε συμβάν πολιτικόν, εἰς ἐμὲ οὐχὶ ἀδιάφορον,
διότι ἔγνωριζον τὸν πρωταγωνιστήν, τὸν τέως ἐν Παρισίοις συ-
νάδελφόν μου, τὸν Πρεσβευτὴν τῆς Γερμανίας Κόμητα Ἀρνι.
Οὗτος, παυθεὶς ἐπὶ τοῦ πολέμου καὶ ἀρνηθεὶς ν^ο ἀποδώσῃ εἰς
τὸ Ὑπουργεῖον, μετὰ τῶν ἄλλων ἀρχείων, καὶ τινα ἐπίσημα
ἔγγραφα, εἰς ἀ αὐτὸς ἵδιως ἐνδιεφέρετο, ἐφυλακίσθη διὰ τοῦτο
καὶ μετὰ ταῦτα ὑπέστη δίκην μακρὰν καὶ ἐπίσημον ἀποβᾶσαν
εἰς τὰ διπλωματικὰ χρονικά. Τοσαύτην δ' ἐπιμονὴν ἀνέπτυξε
κατ' αὐτοῦ ὁ Πρ. Βίσμαρκ, ὥστε δὶς ἥπειλησεν, ὅτι θὰ παρη-
τεῖτο, ἀν ἡ Βουλὴ ἐψήφιζεν ὑπὲρ τοῦ Ἀρνι.

Τῇ 12)24 Σεπτεμβρίου προσεκλήθην νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸν
Πρίγκηπα Γεώργιον, ἔξαδελφον τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἀλλά, γνω-
ρίζων ὅτι οὗτος ἐκαλλιέργει τὴν ποίησιν καὶ δὴ τὴν δραματικήν,
καὶ προσέτι ὅτι ἦν φύλος τῆς οἰκοδεσποίνης μου, ἐδανείσθην
παρ' αὐτῆς καὶ ἀνέγνων ταχέως, ἵνα ὅπλισθῶ πρὸ τῆς παρου-
σιάσεως, τὸ τελευταῖον αὐτοῦ δρᾶμα, τὴν Ἐλφρίδαν, καὶ ὑπὸ
τὴν τῆς στιχουργίας ἔποψιν εὔρον αὐτὸς εὐδόκιμον, οὐχὶ ὅμως καὶ
ὑπὸ τὴν τῆς δραματικῆς τέχνης. Ἐγένετο δ' ἐπὶ τῆς συνεντεύξεως
πολὺς λόγος καὶ περὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ τούτου καὶ περὶ τῆς τέχ-
νης τῆς ποιήσεως ἐν γένει, καὶ εἰς τὸν δαφνοστεφῆ ἥγεμόνα,
ἔξαίροντά μοι τὴν σύγχρονον τῶν Γάλλων φιλολογίαν, ἥς ὅμως
ἐν ἐμοὶ ἀνεγνώριζον ὅτι πολὺ ὑπελείπετο, δὲν τῷ ἀπέκρυψα τὴν
ἀντίθετόν μου ἐκτίμησιν. Ὅτε δέ καὶ συνηντήθημεν ἐσπέραν

τινα εἰς τῆς κυρίας Hohenhausen, πρὸς ἣν ἴδιαιτέραν ἔτρεφε φιλίαν, πολλὰ πάλιν περὶ θεάτρου συνδιελέχθημεν, ἐξ ὧν ἐσυμπέρανα, ὅτι ἐστίν ἔμπειρος τῶν περὶ τὸ θέατρον, οὐχὶ ὅμως καὶ τοῦ γράφειν δράματα. Ἱσως δὲ διεῖδε μέχρι τινὸς τὰς σκέψεις μου, διότι ἔκτοτε οὐδὲ μὲν ἐκάλεσε πλέον ποτὲ παρ' αὐτῷ, οὐδὲ σχεδὸν τὸν λόγον μοὶ ἀπέτεινεν, ὃ καὶ ἐν γένει τὰς σχέσεις καὶ συναναστροφὰς ἀποφεύγων, καὶ οὐδέποτε εἰς τὴν αὐλὴν ἐμφανίζόμενος ἴδιότροπος ὅπερις καὶ προβεβηκὸς μᾶλλον ἡγεμονόπαις.

Ἡ πρόθεσις τῆς συζύγου μου, περὶ ἀνατροφῆς τοῦ υἱοῦ ἡμῶν Ὁθωνος, ἣν νὰ τὸν πέμψῃ εἰς Ἀγγλίαν, ἵνα παρά τινι ἐκεῖ συνιστωμένῳ διδασκάλῳ ἐκμάθῃ τὴν μηχανικήν. Εὗτυχῶς ὅμως ἐλάβομεν ἐγκαίρως πληροφορίας, ὅτι κακὸν ἣν τὸ σχέδιον καὶ ὁ διδάσκαλος μικροῦ λόγου ἄξιος, διὸ καὶ ἐνέγραψα αὐτόν, δλίγον μετὰ τὴν ἄφιξίν του, εἰς τὴν Ἀρχιτεκτονικὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Βερολίνου, ὅθεν ὅμως, μετ' ἀκριβεστέρας ἐρεύνας, τὸν ἐπέμψαμεν εἰς Καρλσρούην πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐν τῶν ἐντελεστάτων τῆς Γερμανίας. Αἱ δὲ δύω νεώτεραι θυγατέρες μου ἐφοίτων εἰς τὸ σὺ μακρὰν ἡμῶν κείμενον Παρθεναγωγεῖον, ἐν ᾧ καὶ αἱ κόραι τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἄλλαι νέαι γνωστῶν οἴκων ἐξεπαιδεύοντο. Ἐλληνικὰ δὲ μαθήματα ἐλάμβανον παρ' ἐμοῦ.

Οτε ἀνεχώρησα ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ Βασιλεὺς μοὶ παρήγγειλε νὰ προσφέρω ὅητῶς τὰς προσρήσεις του τῷ Πρ. Βίσμαρκ. Τοῦτο εἰπὼν πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, κ. Bülow, τὸν ἡρώτησα, ἂν καὶ πῶς ἐδυνάμην νὰ ἴδω τὸν Ἀρχικαγγελάριον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς διαταγῆς ταύτης ὃ δὲ μοὶ εἶπεν ὅτι ἀρκεῖ νὰ γράψω δύω λέξεις, καὶ ἣν βέβαιος ὅτι ὁ Πρ. Βίσμαρκ προθύμως θὰ μὲ δεχθῇ. Καὶ ἐγὼ μὲν ἐσπευσα νὰ γράψω, ἀλλ' ὁ Πρ. Βίσμαρκ τότε κἄν δὲν μὲν ἐδέχθη, οὐδὲ μοὶ ἀπήντησεν. Αὐτὸς δ' ὁ κ. Bülow, περιποιητικώτατος ὧν καὶ τὰ ἄριστα περὶ Ἐλλάδος φρονῶν, μοὶ ἐλεγεν, ὁρθῶς, ὅτι σπουδαῖον δύναται νὰ είναι τὸ μέλλον αὐτῆς, ἂν ἡξεύρωμεν νὰ τὸ περιμένωμεν.

Τῇ 5)17 Νοεμβρίου διῆλθε διὰ Βερολίνου, ἐπιστρέφων ἐκ τῶν λουτρῶν, καὶ κατέλυσεν εἰς τὴν Ῥωσσικὴν Πρεσβείαν, ὁ Ῥωσσος

Πρωθυπουργὸς Πρίγκηψ Γορτσακὸφ, μεθ' οὗ, παρουσιασθεὶς ὑπὸ τοῦ Πρέσβεως κ. Οὐβρὶλ, εἶχον μακρὰν συνέντευξιν, θαυμάσας αὐτοῦ τὴν εὐφυΐαν καὶ ὁξύνοιαν, καὶ πολλὰ περὶ Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς συνεζητήσαμεν. Ἐν ἄλλοις τῷ εἶπον ὅτι κοινὴ μὲν ὑπάρχει ἐν Εὐρώπῃ πεποίθησις περὶ φιλοδόξων σχεδίων τῆς Ῥωσσίας ἐπὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἐγώ, ὅτι εἰς τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν δὲν πιστεύω, διότι γνωρίζω, καὶ ἡ Ῥωσσία γνωρίζει ἐπίσης, κράτος, ὃ ἦν μεῖζον, καὶ, ἀναλόγως τῶν καιρῶν, ἴσχυρώτερον τοῦ Ῥωσσικοῦ, ὅπερ δὲ, κύριον γενόμενον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ μεταμεληθῇ. Ἡν δὲ τοῦτο ἡ Ρώμη, ἥτις, ώς θὰ ἡναγκάζετο ἀφεύκτως νὰ πρᾶξῃ καὶ ἡ Ῥωσσία, τὴν πρωτεύουσάν της ἔκει μεταθεῖσα, ἀντὶ νὰ ἐκρωματίσῃ τὴν Ἑλληνικὴν πόλιν, ἔξελληνίσθη αὐτὴ, καὶ ἔξεπεσεν εἰς μέρος δευτερεύοντος κράτους. Τὸ αὐτὸ περίπου θὰ κινδυνεύσῃ καὶ ἡ Ῥωσσία, ἀν τὴν Πετρούπολιν ἀντικαταστήσῃ ἡ Κωνσταντινούπολις. Εἰς τὴν θεωρίαν μου ταύτην ἔδωκεν ὁ Πρίγκηψ τὴν εἰλικρινῆ, ἔλπιζω, πλήρη ἐπιδοκιμασίαν του. Εἴτα δὲ μοὶ ἔξεφρασε τὴν λύπην του, διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν διώρισεν ἐκ νέου εἰς Πετρούπολιν τὸν πρώην Πρέσβυν της κ. Βουδούρην, ὅστις ἦν καὶ εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἔκει κοινωνίαν ἀγαπητός· ἀλλὰ τῷ ἀπήντησα ὅτι ἡ λύπη του βεβαίως θὰ μετριασθῇ, ὅτε, ἐπιστρέψας εἰς Πετρούπολιν, γνωρίσῃ τὸν τοῦ ἀνακληθέντος διάδοχον κ. Βραΐλαν· καὶ, ώς τῷ προεῖπον, οὕτω καὶ ἐγένετο. Τέλος δ', ὅτε ἀνεχώρουν, μοὶ εἶπε, χαριεντιζόμενες, ὅτι ἀν ἀκούση ὅτι διωρίσθην Ὅπουργὸς ἐν Ἑλλάδι, ἔκεινος κἄν δὲν θὰ διαμαρτυρηθῇ, οὐδὲ θ' ἀντιπρᾶξῃ. Εἶπε δὲ, μετὰ ταῦτα, εἰς τὸν κ. Οὐβρὶλ, ώς οὗτος μοὶ διηγήθη, ὅτι πολὺ ηὐχαριστήθη ἐκ τῆς γνωριμίας μου, ἀλλὰ τὸν ἡρώτησεν, ἀν εἶμαι εἰλικρινής.

Τὸ ἀξιοθέατα τοῦ Βερολίνου περιερχόμενος, ἐπεσκέφθην καὶ τὸ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ κ. Κουρτίου. Ἐν ἄλλοις δ' εἶλκυσαν τὴν προσοχὴν μου, εἰς γωνίαν τινά, δύω ἀνάγλυφα, μάχην παριστῶντα, ἢ ὁ ὁδηγός μου παρήρχετο, εἰς ἐμὲ δ' ἐφάνησαν ἀξια πολλοῦ λόγου, καὶ ώς ἀνήκοντα εἰς τοῦ Σκόπα τὴν ἐποχήν. Ἐρωτήσας δὲ καὶ μαθών, ὅτι προήρχοντο

ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, ἐκ τῶν μερῶν τῶν περὶ τὴν Πέργαμον, μετὰ θαυμασμοῦ ἔδειξα εἰς τὸν κ. Κούρτιον τὴν κεφαλὴν ἐνὸς τῶν νέων μαχητῶν, ἥτις, κατ' ἐμέ, εἶχε τοὺς χαρακτῆρας τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀμφιβάλλοντα δέ, τὸν ἔφερον εἰς ἄλλο μέρος τοῦ Μουσείου, ὃ εἶχομεν ἥδη συνεπισκεφθῆ, καὶ τῷ ἔδειξα τὴν προτομὴν τοῦ θνήσκοντος Ἀλεξάνδρου, ἐξ ἣς ἐπείσθη. Τὰ δύω ταῦτα τεμάχια εἰσὶ τὰ δόντα ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀναζήτησιν καὶ εὑρεσιν τοῦ ἀνεκτιμήτου θησαυροῦ τῶν γλυπτικῶν ἔργων τῆς Περγάμου, τοῦ κατατάξαντος, μετ' ὀλίγον, τὸ Μουσεῖον τοῦ Βερολίνου μεταξὺ τῶν δύω ἦ τοιῶν πρώτων τῆς οἰκουμένης.

Τὴν 9)21 Νοεμβρίου ὁ Mommsen, πανηγυρίζων τὴν μνήμην τοῦ πρώτου διορισμοῦ του, ὡς Καθηγητοῦ, προσεκάλεσε τὸ ἐσπέρας τοὺς φίλους του, δεκατρεῖς τὸν ἀριθμόν, ἐν οἷς καὶ ἐμέ, εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Ἀρκτου, εἰς δεῖπνον. Αἱ διαλέξεις του ἐμαρτύρουν πάντοτε τὴν εὐρύτητα τῶν ιστορικῶν γνώσεων, τὴν ὀξύτητα τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ τὴν στρυφνότητα μᾶλλον τοῦ χαρακτῆρός του. Ἐπειδή, ὡς καὶ ἔκτοτε πάντοτε παρετήρησα, ἔθυεν τῷ Βάκχῳ ἀφθονώτερον τοῦ δέοντος, τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ἀπερχόμενος, ἐπεσε λιπόθυμος εἰς τὴν κλίμακα, καὶ ἀναίσθητον τὸν ἐπεβιβάσαμεν εἰς ἄμαξαν καὶ τὸν ἐπέμψαμεν εἰς τὸν οίκον του.

Τῇ, 12)24 Νοεμβρίου παρουσιάσθην εἰς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Αὐτοκράτορος, τὸν Πρίγκηπα Κάρολον, καὶ εἰς τὴν Ἡγεμονίδα, ἥτις ἦν καὶ ἀδελφὴ τῆς Αὐτοκρατείρας, ἀμφοτέρους εὐμενεστάτους δειχθέντας. Εἶχον δὲ τὴν τύχην νὰ παρουσιασθῶ μετὰ τοῦ συναδέλφου μου τῆς Ἰσπανίας, κ. Ρασκῶνος, δστις, πολυλογώτατος ὃν (οἵ μὴ ἀγαπῶντες αὐτὸν τὸν ἔλεγον φλύαρον), μὲ ἀπῆλλαξε μεγάλου μέρους τῶν καθηκόντων τῆς πρώτης παρουσιάσεως, ἀκενώτως ὅμιλῶν περὶ τῶν ἀτυχιῶν τῆς Ἰσπανίας, παραβαλλομένης πρὸς τὴν Γερμανίαν. Κατόπιν δὲ παρουσιάσθην εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Πρ. Καρόλου, τὸν Πρ. Φρειδερίκον Κάρολον, διακεκοιμένον στρατιωτικόν, καὶ ἔχοντα τὴν συμπεριφορὰν οὐχὶ ἀπῆλλαγμένην τῆς εἰς αὐτόν, ἄλλως τε, ὡς ὑπερβολικῆς ἀποδιδομένης τραχύτητος τοῦ ἐπαγγέλματός του, καὶ εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ὡραιοτάτην καὶ φιλόφρονα, ἀλλὰ βαρυτηκοοῦσαν, καὶ διὰ

τοῦτο ὀλίγον διμιλητικήν. Ἐπεσκέφθην δὲ τέλος καὶ τὸν Πρ.
Ἀλέξανδρον, ἀδελφὸν τοῦ Πρ. Γεωργίου, οὗ τὸ μόνον χαρακτη-
ριστικὸν ἦν πολλὴ ἀγαθότης καὶ εὐπροσηγορία. Τῇ δὲ 3)15 Δε-
κεμβρίου μ' ἐδέχθη εὐγενέστατα ἡ Αὐτοκράτειρα, ἐπιστρέψασα,
ἔξ ὁδοιπορίας, καὶ μετ' ἐμὲ παρουσιάσθη καὶ ἡ Καρολίνα.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ταχυδρομείων, τοῦ διὰ τὴν εὐ-
φυΐαν καὶ τὰς παντοίας γνώσεις του λίαν διακεκοιμένου κ. Στε-
φάν, ἥθελησα νὰ πληροφορηθῶ ἀν διά τινος συμβάσεως, δὲν
ἔδυνάμεθα ν' αὐξήσωμεν τὰς εὐκολίας τῆς συγκοινωνίας μεταξὺ¹
Ἐλλάδος καὶ Γερμανίας, καὶ λαβὼν πάσας τὰς ἀναγκαίας ση-
μειώσεις, ἵδιως περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἀποστολῆς δεμάτων,
ἔπειψα ταύτας εἰς Ἀθήνας, ἀλλ' ἀνευ ἀποτελέσματος. Εἰς τὴν
ἔκθεσίν μου ἀπάντησις δὲν ἐδόθη.

Τῇ 26 Νοεμβρίου (7 Δεκεμβρίου) εἰσῆλθον ἵνα παρευρεθῶ
τὸ ἔσπέρας εἰς δημόσιόν τι κατάστημα, ἔνθα ἐτελεῖτο τὸ ἐτήσιον
ἀρχαιολογικὸν μνημόσυνον τοῦ Βιγκελμάνν, θέσιν δὲ λαβὼν
μεταξὺ τῶν ἀπειραρίθμων ἀκροατῶν, μετ' ἐκπλήξεως ἤκουσα τοῦ
ἀγορεύοντος πολλά, καὶ δι' ἐμὲ ἐντελῶς ἀδιάφορα, λέγοντος περὶ²
τῆς ἀγοραίας τιμῆς τοῦ κρέατος. Ἐκφράσας δὲ τινι τὴν ἐκπλη-
ξίν μου, ἔμαθον ὅτι εἶχον ἀπατηθῆ ὡς πρὸς τὴν ἡμερομηνίαν,
καὶ ἡ μὲν συνεδρίασις ἐκείνη ὅτι ἀπέβλεπε τὰ τοῦ δήμου οἰκο-
νομικά, ἡ δ' ἀρχαιολογικὴ ὅτι ἦν τὴν ἐπαύριον, ὅτε καὶ αὖθις
ἐπανελθών, παρευρέθην εἰς συζητήσεις δι' ἐμὲ κἄν πολὺ σπου-
δαιοτέρας, καὶ μετὰ ταῦτα παρεκάθησα καὶ εἰς δεῖπνον ἐκ συμ-
βολῆς, εἰς ὃν ἦναγκάσθην ὀλίγα τινὰ ν' ἀποκριθῶ εἰς τὰς ὑπὲρ
τῆς Ἐλλάδος καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ γενομένας προπόσεις.

Ἀρχαῖον πολύτιμον φίλον ἀνεῦρον ἐν Βερολίνῳ, τὸν ποτὲ Πρέ-
οβυν τῆς Πρωσσίας ἐν Ἀθήναις, εἴτα δ' Ὑφυπουργὸν τοῦ Ὑπουρ-
γείου τῶν Ἑξωτερικῶν καὶ τέλος εἰς τὸν ἴδιωτικὸν βίον ἀποσυρ-
θέντα καὶ de Thiele, ἀνδρα λόγιον καὶ φιλόκαλον. Παρ' αὐτῷ, κατὰ
δεκαπενθημερίαν, συνηρχόμεθα εἰς μικρὰς ἐσπερινὰς συναναστρο-
φὰς ἐπὶ σκοπῷ ἀναγνώσεως ὀλοκλήρου τῆς «Θείας Κωμωδίας» τοῦ
Δάντου. Συνέκειτο δ' αὐτῇ ἡ ἐταιρεία ἐκ τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας
Thiele, πεπαιδευμένης θυγατρὸς τοῦ περιφήμου ὀφθαλμιατροῦ

Graefe, τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, κυρίας Dalwitch, ἥτις ἄλλοτε τὴν εἶχε συνοδεύσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἥδη δὲ, ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Schwarz, πολλὰ καὶ ἀξιόλογα ἔγραψε διηγήματα, οἷον τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Erlebt und ersonnen», τῆς κυρίας Olfens, χήρας τοῦ ποτὲ Διευθυντοῦ τῶν Μουσείων, μετὰ τῆς ἀγάμου θυγατρός της, ἀμφοτέρων συγγραφέων πολλοῦ λόγου ἀξίων, τοῦ κ. Wieseler, πρώην Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς δημοτικῆς διδασκαλίας καὶ βαθεῖαν ἔχοντος γνῶσιν τῆς περὶ τοῦ Δάντου φιλολογίας, καὶ ἄλλων τινῶν. Ὁ ἀναγινώσκων καὶ εἰς τὸ γερμανικὸν μεταφράζων τὸ κείμενον ἦν συνήθως ὁ κ. Beiseler, ἔκαστος δ' ἡμῶν ἐδύνατο ν' ἀποτείνῃ ἀπορίας καὶ ἐρωτήσεις ἢ παρατηρήσεις, καὶ εἶχομεν προχείρους παντοίας μεταφράσεις, ἐν αἷς προεῖχεν ἡ τοῦ πρώην Βασιλέως τῆς Σαξωνίας, καὶ παντὸς εἴδους σημειώσεις καὶ σχόλια. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δ' εἶπετο δεῖπνον, ὡς ἔθος ἐν Γερμανίᾳ. Ἐγὼ δέ, μὴ ὅν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων μελῶν τοῦ συλλόγου, εἶχον στερηθῆ τῆς ἀκροάσεως τῶν πρώτων εἴκοσι ἀσμάτων τῆς Κολάσεως, ἐκεῖθεν δὲ παρηκόλουθησα πᾶσαν τὴν μεγάλην ἐποποίειαν μέχρι τέλους, εἰς ὃ ἐφθάσαμεν μετὰ μακρὸν χρόνου διάστημα, ὅτε πάντα τὰ μέλη προσεφέραμεν τῷ κ. Thiele εἰκόνας ἐκ τῆς θείας Κωμωδίας καὶ στίχους τινὲς ἐξ ἡμῶν, ἐκεῖνος δ' ἡμῖν μικρὰς τοῦ ποιητοῦ προτομάς.

Ἄλλος δὲ σύλλογος συνέστη κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐν Βερολίνῳ ὑπὸ Ἀκαδημαϊκῶν καὶ ἄλλων σοφῶν, εἰκοσιτεσσάρων περίπου τὸν ἀριθμόν, οἵτινες μὲν ἐτίμησαν εἰς τὰς τάξεις των συμπεριλαβόντες με. Ἐκαλεῖτο δ' ὁ σύλλογος Greca, καὶ συνήρχετο εἰς τὴν οἰκίαν ἑκάστου ἐξ ἡμῶν ἀνὰ πᾶν Σάββατον τὸ ἐσπέρας, ὅτε, ἀφ' οὗ ἐπὶ μίαν ὥραν ἀνεγινώσκομεν Ἑλληνα, ἐνίστε καὶ Λατīνον τινα συγγραφέα, ἐξηγοῦμεν αὐτὸν καὶ ἐσυζητοῦμεν τὰ τοῦ κειμένου καὶ τῆς ἐξηγήσεως, ἐκαθήμεθα εἰς δεῖπνον, παρατιθέμενον ὑπὸ τοῦ φιλοξενοῦντος οἰκοδεσπότου, ὅστις καὶ ἦν ὁ συνήθως ἀναγινώσκων. Ἐγὼ δ' ἔλεγον τοῖς συναδέλφοις μου, ὅτι προτιμῶ ν' ἀπέχω τῆς ἀναγνώσεως, διότι ἔχω τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ προφέρω Ἑλληνιστὶ τὰ Ἑλληνικὰ (δηλαδὴ οὐχὶ κατ' Ἐρασμον).

Πολιτικὰς δὲ συνδιαλέξεις ἐπεδιώκων συνεχῶς μετὰ τῶν συμπρέσβεών μου, καὶ μάλιστα μεθ' ἐνὸς τῶν νοημονεστέρων, τοῦ τῆς Αὐστρίας Κόμητος Κάρολη, εἰς ὃν ἔξεφραζον τὴν γνώμην, ὅτι, καταδῆσούσης τῆς Τουρκοκρατίας, ἐποεπε νὰ διανεμηθῶμεν τὴν Ἀνατολὴν ἢ Αὐστρία καὶ ἡ Ἑλλάς, καὶ νὰ προσαρτηθῶσιν, ἐκείνη μὲν τὰς σλαυικάς, ἡμεῖς δὲ τὰς Ἑλληνικὰς χώρας. Τοῦ σχεδίου τούτου τὸ πρῶτον ἥμισυ κατὰ μέρος ἔξετελέσθη· περὶ δὲ τοῦ δευτέρου ἡμεῖς ἐντελῶς ἡμελήσαμεν.

Τῆς Τουρκίας δὲ Πρέσβυτος ἦν ὁ ὅμογενὴς κ. Ἀριστάρχης, νυμφευθεὶς τὴν κυρίαν Βονίν, θιγατέρα τοῦ ποτὲ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Πρωσσίας. Μετ' αὐτοῦ συνέδεσα φιλικὰς σχέσεις. Εἰς μίαν δὲ τῶν πολυτελῶν συναναστροφῶν, ἀς ἔδιδε συνεχῶς, ἡ θυγάτηρ μου Ζωὴ μὲ παρουσίασεν εἰς τὴν κυρίαν Schleinitz, σύζυγον τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου, γυναῖκα γενικῶς θαυμαζομένην διὰ τὰς πολλὰς καὶ σπουδαίας αὐτῆς γνώσεις, ὡς προστάτιν τῶν τεχνῶν καὶ ἐνθουσιῶσαν διὰ τοῦ Βάγνερ τὴν μουσικήν.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἔτους ἐπιστολαὶ ἔξι Ἀθηνῶν ἀνήγγελλον, ὅτι ὁ ἐκεῖ Πρέσβυτος τῆς Ρωσσίας Σαβούρωφ, τῇ 29 Δεκεμβρίου (π.) ἐμονομάχησε μετὰ τοῦ Προξένου τῆς Ἰταλίας Gaglian καὶ ἐπληγώθη. Τηλεγραφικῶς δὲ μοὶ ἀνηγγέλθη, ὅτι τὴν αὐτὴν ἑσπέραν ἔδιδάχθη τοῦ Κουτρούλη ὁ Γάμος μετὰ τῆς μουσικῆς τοῦ Danhauser εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας Σμαράγδας Βαλτατζῆ καὶ ὅτι ἐπέτυχε.

1875.

Τὸ ἔτος τοῦτο ἥρξατο διὰ δύω εὐτιχῶν γάμων εἰς φίλας οἰκογενείας, τοῦ τῆς θυγατρὸς τοῦ Πρέσβεως τῆς Βρασιλίας κ. Jauru, νυμφευθείσης τὸν Σύμβουλον τῆς Αὐστριακῆς Πρεσβείας καὶ εἶτα Πρέσβυτον εἰς Βρασιλίαν κ. Σάιλερ, καὶ τοῦ τῆς θυγατρὸς τῆς κυρίας Βερδάν, νυμφευθείσης τὸν Σύμβουλον τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας κ. Donnay.

Τόμος 4.

